MAGYAR KÜLÜGYI INTÉZET

MKIElemzés

Az amerikai félidős választás esélyei és lehetséges forgatókönyvei

DR. MÉSZÁROS TAMÁS

MKIElemzés

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:
© Magyar Külügyi Intézet, 2026.

Kiadó székhelye:
1016 Budapest, Bérc utca 13-15.

Felelős kiadó:
dr. Feledy Botond, vezérigazgató

Felelős szerkesztő:
Dr. Rácz András,
kutatási és tudományos ügyekért felelős vezérigazgató-helyettes

Szerző(k):
Dr. Mészáros Tamás

Lektorálta:
Dr. Rácz András

ISSN 2063-9244
https://doi.org/10.47683/KKIElemzesek.KE-2026.27

KE-2026/27

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az Intézet weboldalán.

A borítókép forrása: depositphotos.com

2026. november 2.

Dr. Mészáros Tamás, vezető kutató, MKI

Az amerikai félidős választás esélyei és lehetséges forgatókönyvei

November 3-án zárulnak az Egyesült Államokban a félidős törvényhozási választások, amelyeken a kongresszus alsóházának, a képviselőháznak mind a 435 tagjának, valamint a 100 fős felsőház 35 tagjának személyéről döntenek. Ezzel párhuzamosan az 50-ből 36 államban és három szövetségi területen, köztük Kaliforniában, Floridában, New Yorkban, Georgiában és Michiganben tartanak kormányzóválasztást, továbbá 46 állam összesen 88 állami törvényhozási kamaráját is újraválasztják. Az 50 állam felsőházi székeinek összesen 60 százaléka, az alsóházi mandátumok 92 százalékáról születik döntés.

A voksolás technikailag már hetek óta tart, mivel a legtöbb államban több héttel a választás hivatalos napja előtt megnyílnak a szavazóhelyiségek, és számos helyen engedélyezett a levélszavazás is. Az október 31-i állás szerint 52 millió voksot adtak le, azaz a szavazásra jogosult mintegy 250 millió amerikai több mind ötöde már előre szavazott. Ezzel országos szinten és a legtöbb szoros államban is a korábbiaknál sokkal magasabb korai részvételt mértek: három nappal 5 millióval több előzetes szavazat érkezett be, mint a 2022-es félidős választáson összesen.[1]

Jelen elemzés a választási esélyeket, a lehetséges forgatókönyveket, valamint az amerikai bel- és külpolitikára gyakorolt potenciális hatásokat veszi sorra.

1 „2026 Early Voting", University of Florida Election Lab. Hozzáférés: 2026. november 1. https://election.lab.ufl.edu/early-vote/2026-early-voting/

A felmérések állása

Kevesebb mint két nappal a november 3-i félidős választások előtt a mértékadó felmérésátlagok[2] erős demokrata párti eredményt valószínűsítenek, bár ennek pontos mértékét illetően a szoros szenátusi versenyek fényében magas a bizonytalanság.

A demokratáknak országos szinten átlagosan 9–11 százalékponttal magasabb a támogatottságuk, mint a republikánusoké *(generic congressional ballot),* nagy valószínűséggel többségbe kerülnek tehát a törvényhozás alsóházában, a képviselőházban. Az elnök pártja a félidős választásokon átlagosan 7,5 százalékponttal szokott gyengébben szerepelni, mint az azt megelőző elnökválasztás évében, így trendszerű jelenség, hogy az elnök ellenzéke többségbe kerül az alsóházban a félidős voksoláson.[3] A jelenlegi állás alapján a republikánusok az átlagosnál rosszabb eredményre számíthatnak: 2024-ben 2,6 pontos előnnyel végzett a párt a képviselőház választásokon, azaz jelenleg 11-14 százalékpont közötti visszaesés valószínűsíthető ehhez képest.

Ugyanakkor a demokrata győzelem nem feltétlenül eredményez majd erős alsóházi többséget. A 2025 utáni, jellemzően a republikánusoknak kedvező körzetátrajzolások *(gerrymandering)* és általában véve a polarizáció fokozódása miatt tartósan csökken a kompetitív körzetek száma: jelenleg a 435-ból nagyjából 50 körzet tekinthető

2 The Economist, „A friendly map may not be enough for Republicans to hold the Senate." 2026. október 31. https://www.economist.com/interactive/2026/us-midterms/prediction-model/senate. Nate Silver és Eli McKown-Dawson: FLIPR 2026 midterm election forecast. https://www.natesilver.net/p/nate-silver-2026-midterm-election-polls-model. The New York Times, "The Race for Congress: Latest 2026 Polls", Hozzáférés: 2026. október 30. https://www.nytimes.com/interactive/polls/congressional-vote-2026.html. Financial Times, „US midterm elections 2026: The FT's guide." Hozzáférés: 2026. október 30. https://www.ft.com/content/29f1af13-ecc3-4f26-a479-e6088c67231b. RealClearPolling: „Latest Polls." Hozzáférés: 2026. október 30. https://www.realclearpolling.com/latest-polls/election. The Cook Political Report, „2026 CPR Senate Race Ratings." https://www.cookpolitical.com/ratings/senate-race-ratings. Fox News: „Latest Election 2026 News and Updates." Hozzáférés: 2026. október 30. https://www.foxnews.com/elections. CNN, „CNN Polls." Hozzáférés: 2026. október 30. https://edition.cnn.com/polling.

3 Ezra Klein, „Nate Silver on What the Polls Say — and What His Gut's Telling Him." The New York Times, 2026. október 27. https://www.nytimes.com/2026/10/27/opinion/ezra-klein-podcast-nate-silver.html. Travis Hartman: „The midterm downturn." *Reuters,* 2026. október 26. https://www.reuters.com/graphics/USA-ELECTIONS/MIDTERM-SWINGS/xmpjwxbeovr/

kérdésesnek, és ebből 17 a valódi csatatérkörzetek száma, ahol kiélezett a küzdelem, egy-két ponton belüli eltérés dönthet a két párt jelöltjei között. Ebből fakadóan a mértékadó felmérésátlagok 20-25 mandátumra becsülik a demokraták várható alsóházi többségét – Trump első elnöki ciklusa során, a 2018-as félidős választáson 8,6 pontos demokrata győzelem még 36 mandátumos többséget hozott. Ez egyben azt is jelenti, hogy a felméréseknél jelzetthez képest mérsékeltebb demokrata győzelem szűk felsőházi többséget eredményezhet, bár a republikánus többség fennmaradása csak nagyon jelentős mérési hiba esetén reális.

Rendkívül szoros ugyanis az állás a százfős szenátus feletti irányításért folyó versenyben, ahol jelenleg 53–47 arányú republikánus többség van, így a demokratáknak a többség megszerzéséhez legalább négy államban kellene fordítaniuk. Itt a 35-ből 14 székért folyik kompetitív verseny, ebből négy helyen demokrata párti, tíz helyen republikánus szenátori posztról születik döntés. A demokrata fordításra a kampány, illetve az iráni háború előtt rendkívül szűk esély mutatkozott csupán, mivel a legtöbb érintett állam erősen a republikánusok felé húz. Ugyanakkor a közvélemény-kutatások alapján a demokraták számos, hagyományosan republikánus államban is áttörést érhetnek el, és a jelenlegi állás szerint kevéssel, de nagyobb a valószínűsége annak, hogy többségbe kerülnek a felsőházban, mint annak, hogy a republikánusok meg tudják tartani az irányítást.

A szenátusi versenyek szorossága miatt egy hibahatáron belüli, egy-három pont közötti eltérés radikálisan eltérő szenátusi viszonyokat eredményezhet: 54 fős demokrata többség és a jelenlegi, 53–47-es arányok fennmaradása is lehetséges forgatókönyv.

Az elnökválasztási években a közvélemény-kutatások 2016 óta trendszerűen alulbecsülték a republikánusok támogatottságát, ezen a módszertani problémák ismeretében sem sikerült felülkerekedni. Ugyanakkor a félidős választások esetében a tévedések mértéke jóval alacsonyabb volt, és például 2018-ban a demokratákat mérték alul a közvélemény-kutatók. Ennek oka, hogy általában számottevően eltér az elnökválasztással egy időben tartott kongresszusi választásokon résztvevők és a félidős választásokon résztvevők

összetétele. Az elnökválasztásokat magasabb részvétel jellemzi, főként a bizonytalan, ingadozó, politikailag kevésbé aktív rétegek megszólítása a döntő. Ezzel szemben az előválasztáson a bizonytalanok részvétele jóval alacsonyabb, a tábor mozgósítása fontosabb. Utóbbi téren a republikánusok jelenleg jóval komolyabb kihívásokkal néznek szembe, mint a demokraták.

Erre engednek következtetni az előzetes voksolás adatai is. Az előszavazók párthovatartozását nyilvántartó államokban 11 millió demokrataként és 8,2 millió republikánusként regisztrált választó adta le voksát.[4] A Floridai Egyetem választási adatelemzési projektjének elemzése szerint a részvétel kifejezetten erős azokon a területeken, ahol magasabb a feketék és latin-amerikai származású amerikaiak aránya, akik jellemzően erősen a demokraták felé húznak.[5] Kiemelkedően magas a választási részvétel a szoros államokban, ami a félidős voksoláson általában az ellenzéknek kedvez.

Kulcsfontosságú szenátusi versenyek

Pusztán jelképes jelentősége miatt kiemelkedik a szoros szenátusi versenyek közül Texas állam, ahol a baloldali populista, mélyen vallásos James Talarico demokrata jelölt a felmérések alapján szorosan, egy–három ponttal vezet a Donald Trump által támogatott Ken Paxton republikánus államügyésszel szemben. Texasban a demokraták legutóbb 1994-ben nyertek állami szintű voksolást, szövetségi szenátorválasztáson utoljára 1988-ban győzött demokrata jelölt. Két évvel ezelőtt Trump 13,6 ponttal nyert az államban, John Cornyn leköszönő szenátor (akit Paxton Trump támogatásával legyőzött az idei előválasztáson) hat éve 9,6 ponttal nyert, azaz drámai átrendeződésről van szó.

A texasihoz hasonlóan drámai eredményt valószínűsítenek a kansasi felmérések, itt a szeptemberi és október kutatások többsége szerint Adam Hamilton demokrata jelölt szorosan vezet a hivatalban lévő

4 A pártregisztráció nem jelenti azt, hogy a választók az adott pártra voksoltak, de természetesen nagyon erős a korreláció a kettő között

5 „2026 Early Voting", University of Florida Election Lab.

republikánus szenátorral, Roger Marshall-lal szemben. Az államban legutóbb 1932-ben (!) nyertek szövetségi szenátorválasztást a demokraták – ráadásul az egy nagyon más összetételű párt, illetve pártrendszer volt –, Marshallt hat évvel ezelőtt 11,5 pontos különbséggel választották meg, Trump pedig 2024-ben 16 ponttal hozta az államot.

Hamilton egy metodista gyülekezet lelkésze, a volt papnövendék Talaricóhoz hasonlóan a kampányban mély keresztény hitére és az ebből levezetett, az amerikai politikai palettán inkább balra hajló gazdasági és társadalompolitikai üzenetekre helyezte a hangsúlyt. Mindkét jelölt igyekezett távolságot tartani a Demokrata Párt progresszív szárnyának üzeneteitől és a kultúrharcos témáktól, ami miatt a párton belül okozott némi feszültséget jelöltségük. Erős számaikban a republikánusokkal szembeni elégedetlenség és a mérsékelt, centrista üzeneteik mellett az is szerepet játszott, hogy hitelesen tudták képviselni a helyi republikánus politikai gépezettel és a szövetségi állammal szemben fellépő átlagos kisember szerepét, mintegy Dávid vs. Góliát csatájaként festették le a választást az erre fogékony texasi és kansasi közönség előtt.

Alaszkában Mary Peltola demokrata jelölt, korábbi képviselő átlagosan 3,5 ponttal vezet az utolsó, októberi felmérésekben a jelenlegi republikánus szenátorral, Dan Sullivannel szemben, és a különbség emelkedő tendenciát mutat. Az államban Trump 2024-ben 12,9 ponttal előzte meg Kamala Harris demokrata jelöltet, de Peltola személyes népszerűsége eddig is magas volt, két éve 48,8 százalékos, négy éve (töredékszavazatokkal) 55 százalékos eredményt ért el a képviselőválasztáson. Emiatt kevésbé drámai lenne győzelme, mint Talarico esetében, bár Alaszka elvesztése így is jelképes pofont jelentene a republikánusoknak. Az államban legutóbb 2008-ban nyert demokrata jelölt a szövetségi szenátorválasztáson Mark Begich személyében, ezt megelőzően 1974-ben tudott győzni Mark Gravel (ő összesen két ciklusban képviselte Alaszkát a szenátusban, először 1968-ban szerezte meg a széket).

Ohióban (ahol Trump 11,9 ponttal nyert 2024-ben) Sherrod Brown veterán korábbi képviselő és szenátor átlagosan mintegy 3 ponttal vezet. A versenynek sajátos jelképes jelentőséget ad, hogy a republikánus

jelölt, Jon Husted éppen J.D. Vance-t követte a poszton, miután Vance-t alelnökké választották. Brown 2007 és 2025 között már betöltötte a szenátori posztot, két éve 3,5 ponttal kapott ki Bernie Morenótól. Ennek fényében győzelme nem lenne nagy meglepetés, a felmérésekben mutatott ereje nem pusztán a republikánusok gyengeségének, hanem személyes politikai brandjének köszönhető.

Az egyik legszorosabb verseny az utóbbi években szintén stabilan republikánus Iowában zajlik (Trump 13,2 ponttal nyert 2024-ben), ahol Joni Ernst mérsékelt republikánus szenátor – aki hat éve 6,5 ponttal nyert – két hatéves ciklus után nem indul újra posztjáért, miután az elmúlt években többször nyilvános összetűzésben került Trumppal és a keményvonalas trumpistákkal. Az októberi felmérésekben fej-fej mellett állt Ashley Hinson republikánus szövetségi képviselő és Josh Turek demokrata párti állami képviselő – a hajrában mindketten a pártjuk szövetségi politikájától való távolságtartást hangsúlyozták, és igyekeztek a helyi ügyeket előtérbe helyezni.

Az elnökválasztásokon jellemzően a demokraták felé húzó (legutóbb 1988-ban nyert republikánus jelölt az államban), de további posztokon gyakran mérsékelt republikánusokat választó Maine-ben Susan Collins veterán mérsékelt republikánus szenátor széke került veszélybe: a demokrata állami szenátor, Troy Jackson a legtöbb október felmérésben vezetett, átlagos előnyét 3 pontra becsülik. Collins 1997 óta tölti be a posztot, és kampányában igyekezett erősen építeni rá, hogy az extrém politikai polarizáció előtti politikai korszak tanúja és képviselője, aki olykor Trumppal is hajlandó szembe fordulni. Ugyanakkor nehezen tudta függetleníteni magát Donald Trump népszerűtlenségétől, valamint azon bírálatoktól, hogy a számos fontos kérdésben meghajolt az elnök és a republikánus többség előtt, legfeljebb jelképes ügyekben jelezte kiállását az elnökkel szemben.

Rendkívül szorosnak ígérkezik Michigan is, ahol Abdul El-Sayed demokrata jelölt védi pártja székét Mike Rogers korábbi republikánus képviselővel szemben. Rogers két éve is indult a másik michigani szenátori posztért, ahol rendkívül szoros eredménnyel, alig 0,34 százalékponttal kapott ki Elissa Slotkin demokrata jelölttől. Rogers a tavasz

és a nyár folyamán fej-fej mellett állt El-Sayeddel, de szeptember óta tartósan El-Sayed győzelmét valószínűsítik a közvélemény-kutatások, három pontra becsülik átlagos előnyét. Az államban a republikánusok legutóbb 1994-ben nyertek szövetségi szenátorválasztást.

A texasi mellett a michigani kampány kapta a legnagyobb országos figyelmet, mivel El-Sayed – egyiptomi szülők az Egyesült Államokban született gyermeke – egy relatíve fiatal, muszlim, baloldali populista jelölt; ha győz, ő lenne a felsőház első muszlim vallású tagja. Ezért a választás hangulatát az országos kultúrharc határozta meg: Trump dzsihádistának nevezte a demokrata jelöltet, a 2011-es egyiptomi forradalmat támogató írások és posztok mentén a republikánusok azzal vádolták, hogy ő és családja a Muszlim Testvériség támogatója. (Az iszlamista hálózat egyes tagjait az év elején a Trump-kormány terrorszervezetnek nyilvánította. Mint a demokraták felemlegették, 2012-ben, az egyiptomi események közepette Rogers a képviselőház hírszerzési bizottságának tagjaként maga is támogatta a Muszlim Testvériség mérsékelt tagjaival való együttműködést).

Az eddig szintén stabilan republikánus Nebraskában Pete Ricketts hivatalban lévő szenátor fej-fej mellett áll Dan Osborn független jelölttel, aki szakszervezeti vezetőként, a Kellogs's omahai gyárának 2021-es sztrájkjának főszervezőjeként vált ismertté. Osborn azt ígérte, megválasztása esetén is független marad a felsőházban, társadalmi kérdésekben közelebb áll a republikánus párthoz, gazdasági kérdésekben piacpárti álláspontját hangsúlyozta, ugyanakkor Trump gazdaságpolitikájának bírálata központi eleme volt kampányának. A Demokrata Párt országos szervezete nem támogatja őt, de a nebraskai pártszervezet nem indított ellene jelöltet.

A vártnál jóval szorosabbnak ígérkezik a dél-karolinai szenátorválasztás is, ahol a nyáron elhunyt Lindsey Graham húga, a posztra korábban átmeneti jelleggel kijelölt Darlene Graham alig másfél ponttal vezet a felmérések átlaga alapján Annie Andrews demokrata jelölttel szemben. Észak-Karolina államban a felmérések alapján nagy valószínűséggel Roy Cooper népszerű volt demokrata kormányzó nyeri a választást. A jelenleg hivatalban lévő Thom Tillis republikánus szenátor a Trumppal való összetűzéseit követően visszavonul,

a helyére jelölt Michael Whatley – aki korábban a Republikánus Párt észak-karolinai, majd országos szervezetének elnöke volt – nem bizonyult erős jelöltnek.

Georgia államban Jon Ossoff demokrata szenátor várhatóan gond nélkül megtartja székét – Ossoff erős kampánya miatt már potenciális 2028-as elnökjelölt-aspiránsként is felmerült a sajtóban és elemzői körökben –, míg New Hampshire-ben és Minnesotában is relatíve sima demokrata győzelem várható, mindkét államban több mint öt ponttal vezetnek a párt jelöltjei.

A szoros versenyeket magyarázó tényezők

A Republikánus Párt a történelmi átlaghoz képes jelentősebb várható visszaesésében a legfontosabb faktor Donald Trump alacsony népszerűsége, az elnök megosztó lépései, valamint a táborának prioritásai és a szövetségi kormány szakpolitikai kérdésekben képviselt álláspontja közötti mélyülő szakadék.

Az elnökkel elégedettek aránya az Ipsos a Reuters számára készített felméréseiben 32 százalékra, a YouGov az Economist számára készített felmérésében 34 százalékra, a Siena a New York Timesnak készített felmérésében 36 százalékra csökkent, mindegyik kutatásban történelmi mélypont közelében állt a félidős választás előtt.[6] Ezek az adatok nem feleltethetők meg közvetlenül a Republikánus Párt támogatottságának és választási eredményének,[7] ugyanakkor jelzi, hogy erős ellenszélben vágtak neki a kampányban a republikánus jelöltek.

Az amerikaiak nagyjából kétharmada ellenzi az iráni háborút, illetve elégedetlen Trump a konfliktust illető döntéseivel, a támogatók köre pedig az elnökhöz leginkább lojális rétegre korlátozódik

6 Jason Lange, „Trump approval rises from record low to 32% ahead of midterm election, Reuters Ipsos poll finds," *Reuters,* 2026. október 26. https://www.reuters.com/world/us/trump-approval-rises-record-low-32-ahead-midterm-election-reuters-ipsos-poll-2026-10-26/. „Donald Trump's Approval Rating." The Economist, 2026. október 14. https://www.economist.com/interactive/trump-approval-tracker. „President Trump Approval Rating: Latest Polls," *The New York Times.* Hozzáférés: 2026. október 30. https://www.nytimes.com/interactive/polls/trump-approval-rating-polls.html

7 A Trumppal szemben elégedetlen republikánusok jelentős része várhatóan leszavaz a republikánus jelöltre, míg az elnökkel elégedetlen bizonytalan választók nem feltétlenül mennek el a demokratákra voksolni.

a Pew Research adatai szerint.[8] Trump relatív megítélése az összes lényeges szakpolitikai kérdésben negatív, még az eddig erősségének számító bevándorlást illetően is többen vannak, akik elégedetlenek a kormányzat teljesítményével, illetve jobban bíznak a demokratákban, mint a republikánusokban.

A korábbi tapasztalatokhoz hasonlóan idén is a gazdasági és megélhetési kérdéseket tartották a legfontosabb választási kérdésnek az amerikaiak. A republikánusok számára hagyományosan erősség volt a gazdaságpolitikai kompetenciájukba vetett szilárd társadalmi hit, de Trump vámemelése, illetve az iráni háború inflációs hatása rendkívüli mértékben megtépázta az elnök és pártja megítélését. Az Ipsos a Reuters számára készített, október elején publikált felmérése szerint az amerikaiak 78 százaléka Trump vámpolitikáját és az iráni háborút okolta az áremelkedésekért, még a republikánus táborban is 64, a bizonytalan szavazók körében 76 százalék vélekedett így.[9]

A fogyasztóiár-emelkedés üteme március óta stabilan 3 százalék felett mozog, szeptemberben éves összevetésben 3,7 százalék volt, ami magasabb, mint a 2024-es elnökválasztás előtti időszakban volt. A benzin átlagára gallononként 4,3 dollárra, a dízelé 6,4 dollárra emelkedett október végére, szemben az iráni háború előtti 3, illetve 3,8 dolláros értékkel – az árakra az üzemanyag-importra vonatkozó, Oroszország elleni szankciók feloldásának nem volt érdemi hatása. A magas inflációs ráta miatt a reálbér-változás értéke április óta negatív, más szóval a keresetek vásárlóértéke csökken.[10]

A bruttó hazai össztermék (GDP) növekedési üteme a fejlett világ további országaihoz, és főként az eurózóna vezető államaihoz képest kifejezetten magas, az idei harmadik negyedévben 3,4 százalékos évesített értéket mutat, a munkanélküliségi ráta pedig

8 Pew Research Center: „Iran Conflict Remains Deeply Unpopular as Many Americans Expect It To Go On for Months" 2026. október 8. https://www.pewresearch.org/short-reads/2026/10/08/iran-conflict-remains-deeply-unpopular-as-many-americans-expect-it-to-go-on-for-months/

9 Howard Schneider, Ann Saphir és Jason Lange, „Bipartisan majority of Americans blame Trump policies for rising costs, Reuters/Ipsos poll finds", *Reuters*, 2026. október 9.

10 Bureau of Economic Analysis: „Real Earnings Summary." 2026. október 14. https://www.bls.gov/news.release/realer.nr0.htm

stabilan a történelmi összevetésben kifejezetten alacsony 4 százalékos érték körül mozog. Ezek ugyanakkor nem ellensúlyozzák az inflációval kapcsolatos elégedetlenséget.

Donald Trump második elnöki ciklusa alatti népszerűségét a fősodorbeli gazdasági sajtó azzal magyarázza, hogy K-alakú gazdasági folyamatok jellemzik az Egyesült Államokat: míg a felső-középosztály és az elit anyagi helyzete töretlenül emelkedik, addig az alsó-középosztály és az alacsony jövedelműek helyzete romlik, illetve stagnál.[11] A jövedelmi adatok ezt nem teljesen támasztják alá, azonban a fogyasztási adatok alapján valóban mélyülnek a társadalmi egyenlőtlenségek.[12] A relatíve erős növekedési és munkanélküliségi adatok sem teljesen fedik a társadalmi valóságot: a GDP-emelkedést jelentős részben az IT-befektetések hajtják, a jelenség mögött a mesterséges intelligencia (MI) fejlesztését és alkalmazását célzó beruházások jelentős emelkedése áll. Az alacsony munkanélküliség pedig részben abból fakad, hogy az aktivitási ráta a Covid-19-járványt követő visszapattanás után, 2023 közepe óta folyamatosan csökken, a szeptemberi 61,8 százalékos érték másfél százalékponttal elmarad a járvány előtti értéktől, és 5,5 ponttal alacsonyabb a 2000-ben mért csúcsnál.

Az inflációs, jövedelmi és foglalkoztatási folyamatokkal párhuzamosan jelentős politika árat követelt, hogy a Republikánus Párt nem követte átalakuló táborának gazdasági prioritásait, sőt egyes területeken szembehelyezkedett saját bázisa nézeteivel. Donald Trump alatt a párt táborán belül emelkedett az alacsonyabb jövedelmi szintű és alacsonyabb iskolázottságú rétegek aránya, a kékgallérosok megszólítása fontos eleme volt Trump 2016-os és 2024-es választási győzelmének. Ugyanakkor ezek a rétegek a második Trump-kormány gazdaságpolitikájának vesztesei közé tartoznak: az első elnöksége alatt eredetileg nyolcéves időtartamra

11 Guy Chazan, „The gap is widening: inside Donald Trump's K-shaped economy." *Financial Times,* 2025. december 24. https://www.ft.com/content/49274d50-d781-45d5-a4cd-9ab00986d033

12 Kyle DeMaria et al., „Is the US Economy K-Shaped? Evidence From the Past Three Decades". Federal Reserve Bank of Richmond Economic Brief 26-23. https://www.richmondfed.org/publications/research/economic_brief/2026/eb_26-23. Robert Armstrong, „Is the K-shaped economy really more of an E?" Financial Times. 2026. október 15. https://www.ft.com/content/2feb3013-c01a-4fa6-aa11-67354fb71cc8

megszavazott adócsökkentéseket permanenssé tevő, One Big Beautiful Bill (OBBB), azaz Egy Nagy Gyönyörű Törvény névre keresztelt törvénycsomag a társadalom legfelsőbb jövedelmi tizedének csökkentette a legnagyobb arányban adóterheit, míg a vámpolitika és az iráni háború árnövelő hatás főként az alacsonyabb jövedelmű amerikaiakon csattant, akiknek kiadásaikon beül nagyobb szeletet tesz ki az üzemanyagok és alapvető importtermékek ára. Ebből fakadóan a The Economist számításai szerint az alsó hat jövedelmi tizedbe tartozók életszínvonala romlott 2026 folyamán, a hetedik és nyolcadik tizedéé nagyjából stagnált, érdemben pedig csak a legfelsőbb tizedbe tartozóké javult.[13]

A felmérések alapján az MI-láz is visszaüt a folyamatot lelkesen támogató Trumpra: az elmúlt hónapokban fajsúlyos politikai napirendi kérdéssé váltak a sokasodó adatközpont-beruházásokkal szembeni társadalmi aggályok, mint az energiaárak emelkedésétől és a vízhiánytól való félelem. Statisztikailag is kimutatható, hogy nőtt a demokraták támogatottsága az adatközpont-beruházások közvetlen környékén.[14] Trump ezen kérdésben (is) milliárdos támogatói mögé állt, ami a választók körében növekvő ellenszenvet okoz. Trump és a technológiai szektor nyilvános közelsége, az elnökhöz köthető kriptovaluta-kibocsátások vagy veje, Jared Kushner a politikát családi üzleti ügyekkel vegyítő közel-keleti diplomáciája a kormány tisztaságának megítélését is rontották.[15]

Mindemellett a gázai konfliktus a Republikánus Párt táborán belül is generációs konfliktust szült, miután a főként Trump népszerűsége mentén a párthoz csatlakozott fiatalabb rétegek körében Izrael támogatása egyre jelentősebb ellenszenvet okoz.[16]

13 „The winners and losers of Trumponomics", *The Economist,* 2026. október 25. https://www.economist.com/united-states/2026/10/25/the-winners-and-losers-of-trumponomics

14 The Economist: "Data centres are turning Trump voters into Democrats", 2026. október 12.https://www.economist.com/graphic-detail/2026/10/12/data-centres-are-turning-trump-voters-into-democrats.

15 Guy Chazan, „How corruption became a top voter issue in the US midterms," *Financial Times,* 2026. október 29. https://www.ft.com/content/2cd96df5-1725-4438-bd86-2b5c97f0f9e7.

16 Jack Butler, „Republicans Have a 'Groyper' Problem," *The Wall Street Journal,* 2026. október 14. https://www.wsj.com/opinion/free-expression/republicans-have-a-groyper-problem-cf4e3e9a

Donald Trump 2024-es győzelmét elsősorban a szilárd ideológiai elköteleződéssel nem rendelkező, a megélhetési és gazdasági kérdések által motivált bizonytalan választói rétegek megszólítása (illetve a demokrata jelöltek gyengesége) eredményezte. Ugyanakkor ezeket a rétegeket a felmérések alapján a választások után relatíve hamar elidegenítette a republikánusoktól, hogy a Trump-kormány nem fordított jelentős figyelmet igényeikre, miközben számottevő politikai és anyagi erőforrásokat mozgósított számukra marginális kérdések érdekében.

Ezen az sem segített, hogy Trump a republikánusok győzelme esetére ötezer dollárt ígért minden amerikainak "a vámbevételekből". Ez az állami költéssel szemben hagyományosan szkeptikus republikánusok számára taszító, az állami szociális ellátórendszer bővítésére vágyó demokrata szavazók számára pedig hiteltelen.

Regionális és helyi tényezők

Az országos politika negatív tendenciáiból fakadó kihívást számos lokális és regionális folyamat is kiegészítette, illetve felerősítette a republikánus jelöltek számára.

- A benzin- és különösen a dízelár-emelkedés kiemelten sújtotta a középnyugati és déli mezőgazdasági termelőket, akik a republikánusok hagyományos hátországát adják. Ez jelentősen megnehezíti a tábor mozgósítását és nagy szerepet játszik a kansasi vagy texasi adatok alakulásában.
- Az északi tagállamokban a Kanadával szembeni vámháború okozta, súlyos gazdasági károkat sínylette meg a helyi republikánus jelöltek támogatottsága – nem véletlen, hogy a kormány a helyi jelöltek kérésére október végén vámkönnyítést jelentett be néhány kiemelt termékcsoportra vonatkozóan.[17] Az északi államokban több republikánus jelölt – mint Collins vagy Rogers – kénytelen volt nyíltan a Trump-vámok ellen kampányolni.

17 Aime Williams és Ilya Grindeff, „Donald Trump to cut Canadian tariffs after pressure from Republicans," *Financial Times,* 2026. október 23. https://www.ft.com/content/d3d12f54-fcf0-400c-96f1-484aea980be5.

- Trump 2024-es győzelmében fontos szerepet játszott a latinó kisebbség megszólítása, amelynek tagjai között magas a vallásos, konzervatív társadalmi és gazdasági értékrendet vallók aránya, továbbá erős az illegális migráció elleni fellépés támogatottsága is. A gazdasági folyamatok mellett ugyanakkor negatívan befolyásolták a Republikánus Párt megítélését körükben a latinó közösséget kiemelten érintő bevándorlási razziák is.Az előzetes ígéretekkel szemben ugyanis nem kizárólag a bűnözőkkel szemben intézkedtek a hatóságok, hanem több alkalommal amerikai állampolgárok, legális bevándorlók, illetve büntetlen előéletű személyek is áldozatul estek a bevándorlási és vámhivatal (ICE) fellépésének.[18]
- A felmérések egy további, általános tanulsága, hogy Trump második ciklusa alatt relatíve gyorsan lemorzsolódtak azok az apolitikus, ideológiai elköteleződéssel nem bíró választók, akik a 2020-as választáson még Joe Bidenre, de 2024-ben Trumpra szavaztak. A *last in, first out* néven emlegetett jelenség a kisebbségek mellett leginkább a fiatal férfiak esetében szembetűnő. [19]

Donald Trump gyenge népszerűségi mutatói a félidős választásokon való részvétel sajátosságai miatt harapófogót jelentettek a republikánus jelöltek számára. Míg a hagyományosan szorosabb államokban és körzetekben a republikánus jelöltek világosan törekedtek a Trumptól való távolságtartásra, sőt esetenként kifejezetten a kormány ellen, helyi ügyek mellett kampányoltak, addig az eddig erősen republikánus többségű államokban a Trumphoz közeli jelöltek arra panaszkodtak, hogy az elnök nem vett részt tevékenyen a tábor mozgósításában.

18 Az ICE központi szerepet játszott a Trump-kormány által elrendelt kitoloncolási politika végrehajtásában, ennek keretében számos, jellemzően az engedély nélkül az Egyesült Államokban tartózkodók elleni hatósági fellépést és a szövetségi bevándorlási hatóságokkal való kooperációt megtagadó demokrata vezetésű városokban tartott kiterjedt razziákat. Ezek között volt Los Angeles, Chicago, New York, Denver, Houston, Atlanta. A legnagyobb országos sajtófigyelmet a Minneapolis és a szomszédos Saint Paul főként kisebbségek lakta részein 2025-2026 telén végrehajtott razziák kapták, amelyek során az ICE nagy erőkkel felvonuló fegyveres ügynökei számos amerikai állampolgárt is letartóztattak és két tiltakozó amerikai állampolgárral is végeztek. A februárban zárult akció miatt a demokraták két és fél hónapig nem járultak hozzá a belbiztonsági minisztérium finanszírozásához, Kristi Noem tárcavezető távozni kényszerült.

19 Nate Silver, *„How low is Trump's popularity floor?"* 2025. március 22, https://www.natesilver.net/p/how-low-is-trumps-popularity-floor.

Trump a kampány hajrájára aktivizálta magát, Kansasban, Texasban, Ohióban, Alaszkában, Iowában, Dél-Karolinában, valamint a kisebb jelentőségű Montanában és Mississippiben is kampánygyűlést tartott. Ugyanakkor az üzeneteit nem kalibrálta a párt igényeihez: az inflációs és gazdasági aggályokat mondvacsináltnak minősítette, és karakánul kiállt szerinte sikeres gazdaságpolitikája mellett.

A Demokrata Párt – erős országos népszerűségű vezető híján – Barack Obama volt elnököt mobilizálta a kampány során, aki közel egy évtizeddel elnöksége lezárulta után továbbra is a párt legerősebb arcának számít. Ugyanakkor Obama kampányaktivitása a korábbi választások során sem bizonyult döntőnek.

„Jelöltminőség"

Az országos és regionális faktorok mellett a jelöltek konkrét személye – avagy az amerikai zsargonban a jelöltminőség, *candidate quality* – is fontos szerepet játszott benne, hogy számos, hagyományosan republikánus többségű államban kiélezetté vált a verseny.

Texasban Ken Paxton államügyészi karrierjét számos botrány kísérte, a választók körében jóval kevésbé népszerű, mint az „átlagos" republikánus állami vezetők. Ezt jelzi, hogy a félidős választással egy időben tartott kormányzóválasztáson a felmérések szerint Greg Abbott hivatalban lévő republikánus vezető stabilan, mintegy három ponttal vezet demokrata kihívójával, Gina Hinojosával szemben, azaz mintegy 6 pontos különbség van a két jelölt támogatottsága között.

Kansasban Roger Marshall gyenge számaihoz szintén hozzájárultak botrányai – a civilben orvos Marshall mintegy 700 betegét perelte be a kezelési költségek behajtása végett, ami nem vette ki jól magát a magas egészségügyi költségekkel kapcsolatos társadalmi aggályok közepette –, Ohióban pedig a kormányzói székért induló Vivek Ramaswamy demokrata ellenfele, Amy Acton édesanyját szerepeltette egy Actont támadó kampányvideóban, miközben az anyától 1978-ban családon belüli erőszak miatt vették el a gyermeke feletti felügyeleti jogot.

Trump személyes pártbéli befolyása itt is kétélű fegyvernek bizonyult. Az elnök sok államban központi szerepet játszott a jelöltállítás befolyásolásában, és a párt pénzügyei feletti irányításán keresztül a kampány felett is közvetett irányítással bírt is. Paxton vagy Ramaswamy világosan trumpista jelölt – egyes republikánus stratégák szerint a pártnak sokkal jobb esélye lett volna John Cornyn indításával Texasban, és Joni Ernst vagy Thom Tillis esetében is megoldás lett volna kiegyezni velük és biztosítani indulásukat.

Az Abbott és Paxton támogatottsága közötti különbség részben a demokraták szenátusi jelöltállítási stratégiájából is fakad. Gina Hinojosa kormányzójelölt Talaricónál hangsúlyosabban képvisel számos progresszív ügyet, és stílusában is közelebb áll a demokrata fősodorhoz, illetve a párt progresszívebb ágához. Ezzel szemben a szenátorjelöltek döntően Talaricóhoz hasonlóan erősen pragmatikus vonalat követnek.

Bár a fiatal, a párt balszárnyához tartozó politikusok – kiváltképp a képviselőházi jelöltállítás során – számos jelképes versenyt megnyertek, a Demokrata Párt általános balra tolódása az adatokból nem rajzolódik ki. A párt leginkább baloldali, demokratikus szocialista (DSA) csoportjához tartozó jelöltek egyetlen szoros előválasztási versenyben nyertek, a tőlük egy fokkal mérsékelt progresszív jelöltek nyolc helyen, míg a fősodorbeli demokrata politikusok 34 szoros versenyt hoztak.[20] A DSA és a balszárny befolyása továbbra is elsősorban az erősen demokrata párti többségű városi körzetekre korlátozódik.

Ebben a szerencse is a demokrata pártvezetés kezére játszott: Maine-ben Graham Platner unortodox baloldali populista jelölt nyerte az előválasztást, de júliusban szexuális zaklatás vádja miatt kénytelen volt visszalépni, helyére pedig a fent említett Troy Jackson személyében egy fősodorbeli jelöltet tudtak kinevezni. Platner nem áll rosszul a felmérésekben, de személyes megítélése rosszabb volt Collinsnál.[21]

20 Elaine Kamarck és Jordan Muchnick: „*Electability over ideology: Takeaways from the 2026 primaries,*" Brookings Institution, 2026. október 16. https://www.brookings.edu/articles/electability-over-ideology-takeaways-from-the-2026-primaries/

21 Tim Balk, „Warning Signs for Graham Platner. And 4 for Susan Collins Too," *The New York Times,* 2026. június 30. https://www.nytimes.com/2026/06/30/us/politics/collins-platner-maine-senate-poll-worries.html

A szakpolitikai üzenetek kalibrálása mellett az is segítette a demokratákat, hogy a párt új generációja jobb kommunikátor és jobban képes használni a digitális csatornákat, mint elődjeik – bár a „régi vágású" Sherrod Brown vagy Troy Jackson szereplése alapján ez nem mindenhol volt döntő fontosságú faktor.

A demokraták sebezhetőségei

Az erős felmérési adatok ellenére a Demokrata Pártnak is számos sebezhetősége van. A republikánusok számára jóval jelentősebb anyagi források álltak rendelkezésre: a kormánypárt és támogatói eddig 1,3 milliárd dollárt költöttek, szemben a 800 milliós demokrata kiadási szinttel; október közepén a demokrata politikai akcióbizottságok[22] további 484 millió dollárral, a republikánusok 683 millió dollárral rendelkeztek.[23] Ezen felül a kampányhajrában számos milliárdos is aktivizálta magát, döntően a republikánusok mellett: Elon Musk példátlan összeget, október közepi állás szerint több mint 400 millió dollárt folyósított a republikánus jelölteket, mindenekelőtt Ken Paxtont támogató politikai akcióbizottságoknak. (Musk két éve, az elnökválasztási kampányban 290 millió dollárt költött el Trump támogatására.) Alex Soros 100 millió dolláros felajánlása a demokrata párti akcióbizottságok felé eltörpül emellett.

Musk költése a hajrában fontos lehet, a szoros versenyeken minimális mozgósítással is befolyásolni lehet – ugyanakkor az is tény, hogy egyrészt nincs számottevő statisztikai összefüggés a reklámköltés

22 A politikai akcióbizottságok (*political action committee,* PAC) technikailag a pártoktól függetlenül működő pénzalapok, amelyek donorok adományaiból politikai kommunikációs kampányokat finanszíroznak. Míg a „hagyományos" PAC-ek adománygyűjtésére relatíve alacsony korlátok vonatkoznak, addig az úgynevezett szuper PAC-ek, avagy a kizárólag független kiadásokkal foglalkozó politikai akcióbizottságok két legfelsőbb bírósági döntés értelmében a hatályos szabályozás szerint felső határ nélkül gyűjthetnek adományokat, amennyiben közvetlenül nem állnak kapcsolatban egyes jelöltek vagy pártok kampányával, nem finanszíroznak pártkampányokat. A gyakorlatban a Super PAC-ek is erősen pártos célokat támogatnak, de az intézményi függetlenség lehetővé teszi, hogy akár egyetlen személy százmillió dolláros összegeket áldozzon a kampányra ezeken keresztül.

23 Sam Learner, Michael Taffe és Alex Rogers, „Republicans head into midterms with huge spending advantage," *Financial Times,* 2026. október 21. https://www.ft.com/content/637bb10e-b5b4-4db2-ac7c-b42348595c4c

és a választási eredmények között, másrészt a hajrában, amikor a szabad reklámsávok nagy része már rég elkelt, nagyon jelentős prémiumot kell fizetni a hirdetési felületekért, azaz az októberben elköltött pénz relatíve kevesebbet ér, mint a hetekkel vagy hónapokkal korábban lefoglalt hirdetésekre elköltött források. A milliárdosok kiemelt szerepe egyben annak is a jele, hogy a Republikánus Párt számára jóval nehezebbnek bizonyult a kisebb adományok bevonzása.[24]

A demokraták országos átlagos támogatottsága és az ehhez képest mérsékeltebb kongresszusi többségre vonatkozó kilátásokban a polarizáció és a *gerrymandering* mellett az is szerepet játszik, hogy míg a demokrata jelöltek támogatottsága erősen emelkedett a mélyen republikánus többségű területeken, addig több, hagyományosan demokrata többségű államban, körzetben gyengült vagy stagnálta. Ez részben a félidős választás sajátos mobilizációs jellemzőiből fakad, részben abból, hogy a stabilan demokrata többségű államokban gyakran rosszabb a helyi politikai erők megítélése, mint a Demokrata Párt országos platformjáé: ennek eklatáns példája New York állam, ahol Kathy Hochul kormányzói széke ugyan nem forog kockán, de a felmérésekben jelzett 53 százalékos várható eredménye kifejezetten gyenge.

Míg a republikánus mérsékelteknek Donald Trump, addig a demokrata mérsékelteknek a párt balszárnyát kísérő erős országos sajtófigyelem jelentett kihívást a kampányban, bár Talarico vagy Hamilton számára a jelek szerint ez nem jelentett végzetes sebezhetőséget. Egyes DSA-jelöltek látványos győzelmei muníciót adtak Trumpnak és a republikánusoknak, hogy kommunistának nevezzék a demokratákat, a balszárny palesztinok melletti kiállása pedig mély generációs és ideológiai szakadékot nyitott: míg a demokrata fősodor és az idősebb választók számára Izrael támogatása vitán felül áll, addig a fiatalabb választók (jobb- és baloldalon egyaránt) elítélik ezt.

Ezzel párhuzamosan a keleti és nyugati parti nagyvárosok demokrata párti keménymagja szemében Talarico, Hamilton vagy akár a Platnert leváltó Troy Jackson személye okozott visszatetszést –

24 Jessica Piper, „The hidden GOP fundraising weakness is getting worse," *Politico,* 2026. október 27. https://www.politico.com/news/2026/10/27/trump-gop-online-fundraising-problems-01135716

a belső ellentéteket a kampány során a Trump elleni közös front igénye nagyrészt elfedte, de csak idő kérdése, hogy ismét felszínre törjön a párt belső viszonyait a 2016-os kampány óta meghatározó ideológiai vita.

További sebezhetőség a demokraták számára, hogy a kisebbségi szavazók és a fiatalok félidős részvétele jellemzően alacsony. Ez a két réteg fontos szerepet játszott Trump 2024-es győzelmében, és lemorzsolódásuk fontos szerepet játszik Trump és a Republikánus Párt jelenlegi népszerűtlenségében – ugyanakkor félidős mozgósításuk komoly kihívásnak ígérkezik. Ugyanakkor az előzetes voksolási adatok arra engednek következtetni, hogy a kisebbségek mozgósítás jól sikerült.

Borítékolhatók a jogi eljárások

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a választást – az eredménytől függetlenül – várhatóan éles jogi és politikai csata követi majd. Donald Trump egymillió dolláros jutalmat ígért a választási csalást felfedőknek, mindkét oldalon jogászok és megfigyelők hada követi az eseményeket. Az elmúlt időszak politikai tendenciái alapján a bizonyítékok erejétől függetlenül valószínűsíthető, hogy csalásvádak, pereskedés kíséri majd a szoros körzeteket, több helyen újraszámlálást sem lehet kizárni. Reális az esélye, hogy több mandátum sorsa a Legfelsőbb Bíróságon dől majd el. Az elmúlt években a szavazatszámlálás számos államban lassú volt, a folyamat elhúzódása egy szoros eredmény esetén mindkét oldalról fokozott politikai vádaskodásra, összeesküvés-elmélet terjesztésre ad majd lehetőséget.

Az is késést okozhat, hogy több államban rangsorolásos szavazás (avagy azonnali többfordulós szavazás) van érvényben. Ebben a rendszerben a szavazók a jelöltek között rangsort (preferenciasorrend) állíthatnak fel. Ha egyik jelölt sem szerzi meg a voksok abszolút többségét, akkor a győztes személyét a preferenciasorrend alapján döntik el: a harmadik helyen és amögött végzett jelölteket első helyre rangsoroló szavazók voksát a preferenciasorrendjüknek megfelelően

elosztják az első két helyen végzett jelölt között. Ennek a rendszernek köszönhetően nyert 2022-ben Alaszkában szenátori mandátumot a mérsékelt republikánus Lisa Murkowski párton belüli ellenfelével szemben (a harmadik helyen végző demokrata jelölt szavazói döntően őt rangsorolták második helyre), és szintén 2022-ben így szerzett szövetségi képviselői mandátumot a most a szenátori posztért induló Mary Peltola is két republikánus jelölttel szemben: csak 39,7 százaléka rangsorolta őt első helyre, de a második helyen végző Sarah Palin volt kormányzó magas elutasítottsága miatt végül a harmadik helyen végző Nick Begich (Mark Begich öccse) szavazóitól mintegy 12 százalékpontnyi preferenciális voksot kapott az azonnali második fordulóban.

A mostani szenátorválasztásnak külön pikantériát ad, hogy Dan S. Sullivan hivatalban lévő szenátor mellett egy bizonyos Ifj. Daniel J. Sullivan is elindult a tisztségért. A névegyezés utóbbi J. Sullivan indulását az S. Sullivan megtámadta (a két férfi között nincs családi kapcsolat), de az alaszkai legfelsőbb bíróság engedélyezte az azonos nevű jelöltek indulását. Az igazságügyi minisztérium emiatt október 23-án előzetesen bíróságon támadta meg az alaszkai eredményt, és kezdeményezte annak megsemmisítését és Peltola hivatalba lépésének megakadályozását, amennyiben Dan S. Sullivan kismértékű vereséget szenved. A The New York Times – már az igazságügyi minisztériumi beadványt követően – arról számolt be, hogy Peltola kampánycsapatának tagjai is szerepet játszottak a Sullivannel azonos nevű jelöltek toborzásában, ezért Mike Dunleavy alaszkai kormányzó is vizsgálatot rendelt el.[25]

Maine-ben is hasonló rendszer van érvényben. Bár itt a szavazólapon csak a két nagy párt jelöltjét tüntetik fel, de rajtuk kívül hat további személy jelentkezett beírható alternatív jelöltnek, így rájuk is lehet majd szavazni. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a választók

25 Kellen Browning, „Inside Democrats' Secret Effort to Stack Alaska's Ballot," *The New York Times,* 2026. október 29. https://www.nytimes.com/2026/10/28/us/politics/alaska-dan-sullivan-conspiracy-peltola.html. A szavazólapon számos további jelölt is szerepel, és Dan S. Sullivan neve alatt fel van tüntetve, hogy a Republikánus Párt jelölte és a hivatalban lévő szenátor. A félidős választással egy időben tartott népszavazáson az alaszkaiak a republikánusok kezdeményezésére a rangsorolásos szavazás elvetéséről, illetve megtartásáról is szavazhatnak.

egy külön rubrikában beírhatják az illető hat jelölt nevét a szavazólapra, és megjelölhetik második preferenciájukat is. Ha a beírások miatt egyik jelölt sem kap abszolút többséget a szoros versenyben, akkor itt is azonnali második forduló következhet, a preferenciasorrend alapján való vokszsámítás ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe.

Megosztott kongresszus, tartós instabilitás várható

Miután a Demokrata Párt nagy eséllyel a kongresszus legalább egyik házában többségbe kerül, a törvényhozási munkában teljes patthelyzet alakulhat ki. Az elnöki vétó miatt e szempontból végső soron lényegtelen a szenátusi erőviszonyok alakulása: az elnök alkotmányos joga a kongresszus által elfogadott törvények aláírásának megtagadása, és ezt csak a törvényhozás kétharmados többsége írhatja felül. A Trumppal való egyezkedés eddigi sikertelensége fényében alacsony az esélye annak, hogy a demokraták 2029 előtt képesek legyenek érdemi törvényhozási eredményeket elérni. Ezzel együtt a törvényhozási munka – Trump első elnökségéhez hasonlóan – az elmúlt másfél évben is minimális volt, a republikánusok szűk többsége és a felsőházi obstrukció *(filibuster)* intézménye miatt az adócsökkentési törvényen és a költségvetésen túl nem születtek érdemi lépések.[26]

Két terület van, ahol a szenátusi erőviszonyok fontos hatással lesznek a következő két évre. Az egyik a szövetségi állam működésének finanszírozása, ahol a költségvetési ügyekben használatos különleges törvényalkotási eljárás (úgynevezett *reconciliation*) lehetőséget ad a szenátusi obstrukció megkerülésére és az egyszerű többséggel való döntéshozatalra. Ahol ez nem lehetséges, ott a republikánusok eddig a mérsékelt demokrata szenátorokkal kötött alkalmi alkukkal tudták biztosítani az állam működését, bár komoly fennakadásokkal: a 2025-ben hivatalba lépett jelenlegi kongresszus alatt egyszer egy 43 napos teljes leállás, majd 2026 év elején egy négy napos, majd később a bevándorlási razziákat övező viták miatt a

26 A filibuster azt jelenti, hogy a felsőházban bármelyik szenátor megakaszthatja a törvényhozási folyamatot, az obstrukciót csak 60 szavazattal lehet felülírni, azaz a kicsit is vitás kérdések jóváhagyásához a gyakorlatban minősített többségre van szükség a 100 fős kamarában.)

belbiztonsági minisztériumot érintő 76 napos részleges kormányzati leállás volt. A demokrata többség megerősödése mellett az alkukötés jóval nehezebbé válna (főleg annak fényében, hogy az érintett törvényeket a képviselőháznak is támogatnia kell.) Valószínű, hogy a demokraták többségbe kerülésük esetén a saját szakpolitikai preferenciáikat követő költségvetés elfogadásával állítanak kihívást Trump elé, aki ezt minden bizonnyal megvétózza majd. A kompromisszumra való mozgástér szűkössége miatt a költségvetés stabilitása kérdésessé válhat, a kormányzat finanszírozásának kongresszusi jóváhagyása tartós belpolitikai egyezkedést eredményezhet, a kormányzati leállások gyakorivá válhatnak.

Egy másik fontos szempont, hogy a demokraták szenátusi többsége patthelyzetet eredményezhet a kormányzati kinevezések terén: miután a legfontosabb diplomáciai, bírói stb. kinevezések a felsőházi többség támogatását igénylik, stabil demokrata többség – és kompromisszumra való hajlandóság hiánya – esetén Trump vélhetően csak átmeneti jelleggel lesz képes új kormánytagokat kinevezni, illetve szövetségi szervek, nagykövetek, bírák stb. kijelölése is befagyhat.

Egy szűk szenátusi többség esetén érdekes lehet a Demokrata Párt belviszonyainak alakulása. John Fetterman philadelphiai szenátor az Izrael melletti karakán kiállása és a baloldali kultúrharcos politikával szembeni fenntartásai miatt számos kérdésben elfordult a demokratáktól, korábban a sajtóban felmerült pártváltása is. Ez utóbbi realitásától függetlenül is tény, hogy egy szűk többség esetén Fetterman különutassága csökkentené az érdekérvényesítés csatornáit. Az is fontos szempont, hogy szavazategyenlőség esetén a szenátusban az alelnök – aki egyben a felsőház elnöke – döntő voksot adhat le, azaz technikailag 52 főtől kezdődik a biztos többség.

A képviselőház demokrata többsége elsősorban a végrehajtó hatalom felügyeletén keresztül okozhat gondokat Trumpnak és a republikánusoknak. Hakeem Jeffries, a demokraták képviselőházi frakcióvezetője és több képviselő már megígérte, hogy eljárást indítanak Trump családjának gazdagodása miatt, az iráni háború és azon belül Pete Hegseth védelmi miniszter döntéseinek jogszerűsége, valamint az ICE bevándorlási razziáival kapcsolatban. Napirenden van egy újabb impeachment Trump ellen, bár a szenátusi erőviszonyok fényében ennek sikere továbbra is kizárt, számos demokrata párti képviselő pedig kontraproduktívnak tartana egy újabb, borítékolhatóan hatástalan eljárást.

Az is biztosra vehető, hogy a képviselőház számos, a demokraták ígéreteinek megfelelő törvénycsomagot fog majd elfogadni, ezek között lehet az iráni háború lezárását előíró jogszabály, az alacsony jövedelműek állami egészségbiztosítási programja, a Medicaid[27] a OBBB-ben foglalt költségvetéscsökkentésének hatályon kívül helyezése és a vámemelések visszavonása. Ezekkel a lépésekkel Trump az elnöki vétójogot kihasználva dacolni tud, de a népszerű törvények elvetése hosszabb távon ártani fog nemcsak az elnök megítélésének, hanem a Republikánus Párt 2028-as esélyeinek is.

Bizonyos területeken, így a kereskedelmet illetően a kongresszus alkotmányos jogkörei és a bírósági precedensek fényében a demokrata többség képes lehet kikényszeríteni a kormánypolitika változását, ugyanakkor ehhez a felsőházban a mérsékelt republikánusok támogatására is szükség lenne, aminek egyelőre alacsony az esélye.[28]

A Demokrata Párt számára tartós kihívás lesz a balszél és a centrista tagok közötti ideológiai és stratégiabeli szakadék mélyülése, amely főként egy szűk törvényhozási többség elérése esetén akuttá válhat. Ugyanakkor a 2028-as kampány élessé válásáig ezt vélhetően nagyrészt palástolja majd Donald Trump kormányzatának bírálatában való közös érdek. Mivel az Egyesült Államokban jellemzően alacsonyabb a frakciófegyelem, mint az európai parlamentáris demokráciákban, a szövetségi politizálásban pedig nagyobb szerepet kap az egyes választókörzetek és államok partikuláris érdekeinek képviselete, egy 20 fős vagy annál szűkebb többség esetén a frakción belüli érték- és érdekellentétek jelentősen lassíthatják a törvényhozási munkát.

27 A Medicaid a szövetségi kormány és a tagállamok által közösen finanszírozott egészségbiztosítási program, amely a szövetségi szegénységi küszöb (ez jelenleg évi 15 ezer dolláros egyéni vagy 33 ezer dolláros családi jövedelem) alatt, illetve egyes államokban és egyes csoportok esetében ennek 138 százaléka alatt keresőknek nyújt egészségbiztosítást. Az OBAA a Medcaid-hez való hozzáférés körét szűkítette, továbbá félévente felülvizsgálatot írt elő a hozzáférés elbírálására vonatkozóan.

28 Patrick Leblond, *„Why the Midterm Elections Won't Bring Back Free Trade,"* The Chicago Council on Global Affairs, 2026. október 30. https://globalaffairs.org/commentary/analysis/why-midterm-elections-wont-bring-back-free-trade

A külpolitika aktív maradhat

Annak ellenére, hogy Trump belpolitikai lehetőségeit erősen korlátozhatja a kongresszus elvesztése, a külpolitikában vélhetően tartós marad az instabilitás. Alkotmányosan az elnök relatíve tág külpolitikai felhatalmazással rendelkezik, ezért a belpolitikai patthelyzet esetén Trump csak a külügyi kérdésekben rendelkezik majd érdemi cselekvési szabadsággal, ami növelheti eddig is számottevő külpolitikai aktivitását. Számos olyan sajtóértesülés jelent meg, miszerint Trump a félidős választást követően eszkalációra készül Irán ellen, illetve további, potenciálisan népszerűtlen külpolitikai lépéseket hoz.[29]

Ezzel együtt az elnök külpolitikai felhatalmazása jelentős részt abból fakad, hogy a kongresszus az elmúlt évtizedekben alkotmányos jogköreinek egyre nagyobb részét a végrehajtó hatalomra ruházta át. A Demokrata Párt többsége várhatóan több, az elnök jogköreit szűkítő javaslattal áll majd elő, és ha ezek nem is tudnak törvényerőre lépni, a politikai napirend tematizálásán keresztül ártanak majd a republikánusoknak. Az is borítékolható, hogy az elnök és a kongresszus közötti, a hatalmi ágak közötti viszonyt érintő mély nézeteltérések jelentős része a Legfelsőbb Bíróság előtt köthet ki, amelynek erősen konzervatív többsége közelmúltbeli döntéseivel jelentősen bővítette az elnöki hatalom korlátait.[30]

A költségvetési jogkörein keresztül egy megosztott vagy demokrata többségű kongresszus vélhetően jelentősen visszafogja majd a hadi költségvetés emelésére vonatkozó kormányzati terveket, ez a párt számos politikusának egyértelmű ígérete volt. Fokozódik majd a Pentagon felügyelete is, a tárca az iráni háborúval kapcsolatos döntéshozatalt illetően kénytelen lehet több és a kormányra nézve kellemetlen információt megosztani a kongresszussal és azon keresztül a közvéleménnyel.

29 Aamer Madhani és Samy Magdy: „US warns allies to prepare for possible Iran strikes, retaliation after elections, AP sources say," *The Associated Press*, 2026. október 29. https://apnews.com/article/trump-iran-strikes-midterm-elections-c7df622f1e87de6035173be8fb8c4add

30 Ld. Loren Adler et al., *„The midterm effect: What the 2026 election could mean for public policy,"* The Brookings Institution, 2026. október 22. https://www.brookings.edu/articles/the-midterm-effect-what-the-2026-election-could-mean-for-public-policy/

A kongresszusi viszonyok alakulása a transzatlanti kapcsolatokra is fontos hatással lehet. A kongresszus az elmúlt másfél év folyamán fontos féket jelentett a Pentagon az Egyesült Államok európai jelenlétének visszafogására vonatkozó törekvéseivel szemben, a költségvetés jóváhagyásához köthető alkuerejét kihasználva világos korlátot szabott az európai csapatkivonásokkal szemben, továbbá biztosította például a balti államok biztonságát támogató kezdeményezés *(Baltic Security Initative)* fenntartását is.[31] A törvényhozás, és különösen a szenátus tagjai között a mai napig többségben vannak az Európa stratégiai értékét magasra értékelő atlantisták, akik a következő két évben alkuerejük növekedésével képesek lehetnek fokozni a transzatlanti kapcsolat stabilitását.

A kongresszusi erőviszonyok alakulása az Európai Unióval szembeni kereskedelmi, adóztatási és technológiai szabályozási viták szempontjából is releváns. A Demokrata Párt a nagy amerikai online szolgáltatókkal szembeni trösztellenes fellépést, valamint általában véve a technológiai szektor adóztatását és szabályozását illetően is közelebb áll az Európai Bizottság, illetve az uniós tagállami kormányok álláspontjához. Emiatt a félidős választás után az Egyesült Államok alkuereje némileg csökkenhet ezen területeken, ugyanakkor a törvényhozási eszközeinek szűkössége miatt az EU és Egyesült Államok kétoldalú párbeszédének napirendjét és hangnemét továbbra is a szövetségi kormány prioritásai határozzák majd meg. Ugyanezen tényezők miatt nem várható jelentős változás az amerikai energiapolitikában sem, az európai kapcsolatokban a továbbiakban is a fosszilisenergia-kereskedelem és az atomenergetikai lehetőségek jelentik majd a fő csapásirányt.

A kormány kongresszusi ellenzékének erősödése amerikai-orosz kapcsolat alakítását illetően is féket jelenthet: mint a néhai Lindsey Graham szenátor szankciós törvényének erős támogatása jelzi, a törvényhozás nem támogatja a Moszkvával való, üzleti alapú

31 Ld.
Philip Bednarczyk et al., *„The 2026 National Defense Authorization Act: What Europeans Need to Know,"* The German Marshall Fund of the United States, 2025. december 10. https://www.gmfus.org/news/2026-national-defense-authorization-act-what-europeans-need-know

kapcsolatkeresést, az orosz dízelimportra vonatkozó terveket és a kőolaj-ipari szankciók enyhítését a Republikánus Párt számos törvényhozója is nyilvánosan bírálta. A szenátusi erőviszonyok változása akadályt jelenthet az amerikai-orosz kapcsolatos további erősödésével szemben.

A kongresszus álláspontja a Kínával való kapcsolat bizonyos aspektusait illetően is eltér a kormányétól. A kétoldalú kereskedelem korlátozása, a kereskedelmi hiány leszorítását és az amerikai csúcstechnológiához való kínai hozzáférés korlátozását célzó intézkedések a kongresszusban relatíve tág támogatást élveznek. Ezek közül elsősorban utóbbi területen késztetheti irányváltásra a Trump-kormányt a törvényhozás: az elnök részben a technológiai szektor lobbija, részben egy tágabb kereskedelmi megállapodás elérésének reménye miatt bizonyos területeken – mindenekelőtt a mesterséges intelligencia fejlesztésére használt mikrocsipek esetében – lazított az általánosságban véve továbbra is erős amerikai exportkorlátozásokon, amit a politikai közép döntően ellenez. A kongresszusi erőviszonyok változása korlátot jelent majd a Kínával folyó kereskedelmi tárgyalásokon elérhető kompromisszumok terét illetően.

MAGYAR
KÜLÜGYI
INTÉZET